Lietas arhīva Nr. C69455520
ECLI:LV:KURT:2021:0412.C69455520.4.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2021. gada 12. aprīlī

Kurzemes rajona tiesa:
tiesnese Anda Brīze

rakstveida procesā izskatīja civillietu ārvalsts komersants PlusPlus Baltic OU, kuru pārstāv PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītājs cēlis tiesā prasību pret atbildētāju par galvenā parāda 9669,28 EUR, procentu par kredīta lietošanu 802,09 EUR, līgumsoda 94,32 EUR, līgumisko nokavējuma procentu 5336,33 EUR un likumisko procentu 392,60 EUR piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 10. jūlijā starp akciju sabiedrību (turpmāk – AS) "Citadele banka" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr. /numurs/(turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts kredīts 10 100,00 EUR.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājumi kredīta un procentu dzēšanai. Galīgā norēķina diena noteikta 16.07.2023. Procentu likme par aizdevuma lietošanu pielīgta 22,9 % gadā. Līgumsods par kavētiem maksājumiem pielīgts 0,15 % no kavētā maksājuma summas. Nokavējuma procentu apmērs pielīgts 58,9 % gadā, iestājoties galīgā norēķina dienai.

Līguma 7. nodaļā noteikts, ka gadījumā, ja, iestājoties galīgā norēķina dienai vai jaunai galīgā norēķina dienai, ko aizdevējs noteicis saskaņā ar Līguma nosacījumiem, atbildētājs nav veicis norēķinus pilnā apmērā, tad atbildētājam tiek aprēķināti Līgumā pielīgtie nokavējuma procenti. No Līguma 5. nodaļas izriet, ka gadījumā, ja atbildētājs kavē jebkuru Līgumā pielīgto maksājumu, atbildētājam ir pienākums samaksāt līgumsodu.

[1.2] Atbildētājs nebija izpildījis savas no Līguma izrietošās saistības pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Līdz ar to aizdevējs paziņojis atbildētājam par jaunu galīgās norēķina dienas noteikšanu – 25.04.2019. Atbildētājs līdz galīgai norēķina dienai savas saistības nebija izpildījis.

[1.3] Aizdevējs saskaņā ar 24.08.2018. cesijas līgumu cedējis prasītājam prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no Līguma, par ko paziņots atbildētājam.

[1.4] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja pamatparādu 9669,28 EUR, procentus par kredīta lietošanu 802,09 EUR, līgumsodu 94,32 EUR, līgumiskos nokavējuma procentus 5336,33 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 392,60 EUR un tiesas izdevumus, kā arī atzīt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no nesamaksātās parāda pamatsummas.

[1.5] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1805., 1828., 1934., 1943. pantu.

[2] Atbildētājs paskaidrojumu par prasību tiesai nav iesniedzis.

[3] Tā kā atbildētājs nav iesniedzis paskaidrojumu par prasību, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmo daļu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, lietā taisāms aizmugurisks spriedums.

Motīvu daļa

[4] Novērtējusi prasību un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Kā redzams no lietas materiāliem, 2018. gada 10. jūlijā starp AS "Citadele banka" un atbildētāju noslēgts Kredīta privātam patēriņam līgums, saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts patēriņa kredīts 10 100,00 EUR (lietas 7.-8. lapa).

Noslēdzot Līgumu, atbildētājs apņēmies veikt ikmēneša maksājumu 287,53 EUR, kas sastāv no summas kredīta atmaksai un procentiem par kredīta lietošanu. Galīgā norēķina diena noteikta 16.07.2023.

Ar 2019. gada 18. aprīļa paziņojumu (lietas 9. lapa) AS "Citadele banka" paziņojusi atbildētājam, ka sakarā ar to, ka nav veikti Līgumā noteiktie maksājumi, tiek noteikta jauna galīgā norēķina diena – 25.04.2019. Atbildētājs aicināts ne vēlāk kā līdz 2019. gada 25. aprīlim veikt parāda atmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādīto, ka nav veicis maksājumus parāda un procentu samaksai Līgumā noteiktajā termiņā un apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1793. panta 3. punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma [..].

2018. gada 24. augustā starp prasītāju un AS "Citadele banka" noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru AS "Citadele banka" cedējusi prasītājam prasījuma tiesības, kas cedentam radušās pret juridiskajām vai fiziskajām personām, tai skaitā pret atbildētāju, un izriet no noslēgtajiem patēriņa kredīta, līgumiem par parāda samaksu, kredīta privātajam patēriņam un maksājumu karšu līgumiem, kuru saistību izpildes termiņš ir iestājies (lietas 10. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Prasītājs nosūtījis atbildētājam paziņojumu par kreditora maiņu (lietas 11. lapa).

Atbildētājs pierādījumus, ka būtu atmaksājis prasītājam pamatparādu pilnā apmērā, tiesai nav iesniedzis. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par pamatparāda 9669,28 EUR piedziņu ir apmierināma.

[4.2] Saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Noslēdzot Līgumu, atbildētājs apņēmies maksāt procentus par kredīta lietošanu.

Prasītājs saskaņā ar Līgumu aprēķinājis procentus par kredīta lietošanu par laiku no 10.07.2018. līdz 24.04.2019. 802,09 EUR.

Atbildētājs parāda aprēķinu nav apstrīdējis, kā arī nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka pielīgtos procentus par kredīta lietošanu ir samaksājis. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumisko procentu piedziņu par kredīta lietošanu 802,09 EUR apmērā ir apmierināma.

[4.3] Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Līguma 1.10. punktā noteikts, ka atbildētājam jāmaksā nokavējuma procenti – 58,9 % gadā - no neatmaksātās kredīta summas, iestājoties galīgā norēķina dienai (lietas 7. lapa).

Prasītājs aprēķinājis līgumiskos nokavējuma procentus par periodu no 25.04.2019. līdz 31.03.2020. 5336,33 EUR.

Kā tas nostiprināts judikatūrā, līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt (*skat. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013. gada 30. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-644/2013*).

Līgums ar atbildētāju noslēgts uz laiku līdz 16.07.2023., kas Līgumā definēta kā "galīgā norēķina diena". Ar 2019. gada 18. aprīļa paziņojumu (lietas 9. lapa) banka izmantojusi Līgumā pielīgtās tiesības un atkāpusies no Līguma, nosakot atbildētājam jaunu galīgā norēķina dienu – 25.04.2019.

Tādējādi banka ir atkāpusies no Līguma, pieprasot atbildētājam izpildīt saistības pirms termiņa. Līdz ar to tiesa atzīst, ka no brīža, kas bija noteikts saistību pirmstermiņa izpildei, prasītājam vairs nav tiesiska pamata pieprasīt līgumā pielīgtos paaugstinātos nokavējuma procentus.

Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā, ka līgums ir lauzts pirms termiņa un, līgumam izbeidzoties, prasītājam ir tiesības aprēķināt likumiskos procentus, tiesa atzīst, ka par periodu no 25.04.2019. līdz 31.03.2020. no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 543,60 EUR (9669,28 x 6 % : 365 x 342 dienas).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par nokavējuma procentu 4792,73 EUR piedziņu ir noraidāma.

Par periodu no 01.04.2020. līdz 03.12.2020. no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami prasītāja aprēķinātie likumiskie procenti 392,60 EUR.

[4.4] Civillikuma 1716. panta pirmajā daļā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Saskaņā ar minētā panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikt pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Līgumā noteikts, ka maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājs maksā līgumsodu 0,15 % apmērā dienā no kavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par Līgumā noteikto maksājumu kavējumu 94,32 EUR.

Pārbaudot līgumsoda aprēķinu, tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu, pamatojoties uz Civillikuma 1716. un 1717. pantu, ir apmierināma.

[5] Civilprocesa likuma 195. pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

[6] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Ņemot vērā, ka prasība tiek apmierināta daļēji – 70,59 % apmērā, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami samaksātie tiesas izdevumi šādā apmērā: valsts nodeva 574,45 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,79 EUR.

[7] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, 92.-97., 189.-193., 195., 204.[1], 208.[1]–208.[2] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu ārvalsts komersantam PlusPlus Baltic OU, reģistrācijas Nr. 12273105, pamatparādu 9669,28 EUR (deviņi tūkstoši sešsimt sešdesmit deviņi *euro* un 28 centi), līgumiskos procentus par laiku no 10.07.2018. līdz 24.04.2019. 802,09 EUR (astoņsimt divi *euro* un 9 centi), likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 25.04.2019. līdz 03.12.2020. 936,20 EUR (deviņsimt trīsdesmit seši *euro* un 20 centi), līgumsodu 94,32 EUR (deviņdesmit četri *euro* un 32 centi) un tiesas izdevumus: valsts nodevu 574,45 EUR (piecsimt septiņdesmit četri *euro* un 45 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,79 EUR (trīs *euro* un 79 centi).

Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piedzītās parāda pamatsummas 9669,28 EUR.

Par labu prasītājam piedzīto summu samaksa veicama kontā Nr. LV76HABA0551041569842, AS „Swedbank".

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 4792,73 EUR piedziņu.

Noteikt, ka atbildētājs spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu prasītājs var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, iesniedzot sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Kurzemes rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese A. Brīze